

ბერლინის უმაღლესი სამხარეო სასამართლოს გადაწყვეტილება სოციალურ ქსელში დიფამაციის თემაზე

შესავალი

გერმანელი პოლიტიკოსი, რომელიც ბავშვებთან ნებაყოფლობითი (არაძალადობრივი) სქესობრივი კონტაქტის სისხლისსამართლებრივი დასჯადობის გაუქმების თემაზე გამოთქმული მოსაზრების გამო საზოგადოების კრიტიკის ქარ-ცეცხლში მოექცა, ფეისბუქისაგან ითხოვს შეურაცხმყოფელი კომენტარების ავტორების მაიდენტიფიცირებელ მონაცემებს.

საქმის კონკრეტული გარემოებები შემდეგნაირად გამოიყურება:

ბერლინის მიწის პარლამენტში 1986 წელს გაიმართა საპარლამენტო დებატები ოჯახური ძალადობის საკითხებსა და სექსუალური თვითგამორკვევის რიგ დანაშაულებზე სისხლისსამართლებრივი დასჯადობის გაუქმებასთან დაკავშირებით. დებატების მიმდინარეობისას ერთ-ერთი დეპუტატის დამაზუსტებელ კითხვაზე, თუ რა პოზიცია გააჩნდა გერმანიის მწვანეთა პარტიას (Die GRÜNEN) განსახილველ საკითხთან დაკავშირებით, პარტიის წარმომადგენელმა რეპლიკის ფორმით წამოიძახა ფრაზა - „მძიმე, თუ ძალადობას ადგილი არ აქვს“. ფრაზა ისე იქნა აღქმული საზოგადოების მიერ, რომ აღნიშნული პოლიტიკოსი არ იყო ბავშვებთან (14 წლის ასაკს მიუღწეველ პირთან) სქესობრივი კონტაქტის სისხლისსამართლებრივი დასჯადობის გაუქმების წინააღმდეგი, თუკი, აღნიშნული ქმედება განხორციელებული იქნებოდა ძალადობის გამოყენების გარეშე.

2016 წელს ერთ-ერთმა ცნობილმა ბლოგერმა თავის ინტერნეტ ბლოგზე დაწერა სტატია, რომლის სათაურად გამოყენებული იყო ზემოხსენებული პოლიტიკოსის ზემოხსენებული ფრაზა, თუმცა, სახეცვლილი ფორმით. კერძოდ, ბლოგერის სტატიის სათაური ჟღერდა შემდეგნაირად: „მძიმე, თუ ძალადობას ადგილი არ აქვს, ბავშვებთან სექსი ძალიანაც ოქეია. მაშინ ძალიანაც კარგია“. გამოქვეყნებულ პოსტს თან ახლდა განმცხადებელი პოლიტიკოსის სურათი, რაც, ერთიანობაში, მკითხველს უქმნიდა შთაბეჭდილებას, რომ მთელი ეს ციტატა ეკუთვნოდა განმცხადებელს. აღნიშნული პოსტი, ბლოგერის მიერ უკვე 2019 წელს ასევე გამოქვეყნდა ფეისბუქზე, რასაც მოჰყვა ფეისბუქმომხმარებელთა მიერ პოლიტიკოსის მიმართ მძიმე სიტყვიერი შეურაცხყოფა და კრიტიკული თავდასხმები.

პოლიტიკოსმა მიმართა ბერლინის მიწის სასამართლოს და მოითხოვა სასამართლოს ბრძანებით მას მინიჭებოდა უფლებამოსილება, ფეისბუქისაგან მიეღო 22 კომენტარის ავტორის პერსონალური მონაცემები. კერძოდ,

a. IP-მისამართები, რომლებიდანაც მოხდა თითოეული მომხმარებლის პირადი გვერდით დამატებული კომენტარების ატვირთვა. მათ შორის, ატვირთვის ზუსტი დრო, საათის, წუთისა და წამის, ასევე დროითი ზონის მითითებით (ატვირთვის დრო)

b. შესაბამისი მომხმარებლების სახელები

c. შესაბამისი მომხმარებლების მეილის მისამართები

d. თითოეულ დასახელებულ მომხმარებელთან მიმართებით, IP-მისამართები, რომლებიც ბოლოს იქნა გამოყენებული მათ პირად გვერდზე შესაბამისი მომხმარებლის სახელით შესასვლელად, წვდომის ზუსტ დროსთან ერთად, მათ შორის, საათის, წუთისა და წამის, ასევე დროითი ზონის მითითებით (წვდომის დრო)

ბერლინის მიწის სასამართლომ თავდაპირველად სრულად უარყო სასარჩელო მოთხოვნა და მოსარჩელეს არ მისცა ნებართვა არც ერთი კომენტარის ავტორთან მიმართებით. მოგვიანებით, იმავე სასამართლოს მიერ გადასინჯვის საპროცესო მექანიზმის ფარგლებში, გამოტანილი იქნა გადაწყვეტილება, რომლითაც ცვლილება შევიდა პირველ გადაწყვეტილებაში და მოსარჩელეს მონაცემთა გამოთხოვის ნებართვა მიეცა შემდეგი 6 კომენტარის ავტორთან მიმართებით:

“ეს ნების გროვა. ასეთი რამის თქმაც კი, სრული ფსიქიკური ავადმყოფობის მოწმობაა.”;

“ბოზი”;

“ბინძური **” [ვაგინა უხამსი ფორმით];

“ფშუტე კაკალი, სანაგვეზე უნდა გადაადგო, მაგრამ იქაც არ ყრიან შხამიან ნარჩენებს”;

“ბოზო” და

“შე ბინძურო დედალორო”.

აღნიშნული გადაწყვეტილება კიდევ ერთხელ გასაჩივრდა პოლიტიკოსის მიერ და უკვე საბოლოო ინსტანციამ, ბერლინის უმაღლესმა სამხარეო სასამართლომ, ნებართვა გასცა დამატებით 6 კომენტარის ავტორის მონაცემების მოსარჩელისათვის მიწოდებაზე. სასამართლომ განმარტა, რომ “ინტერნეტის ანონიმურობის საფარქვეშ, განმცხადებელი ხდება ქალთა მიმართ ზიზლის და ღირსების შემზღალავი უხამსი ბრალდებების ობიექტი (კომენტარების 1, 2, 17, 21). ფეკალური ენის სფეროდან განსაკუთრებით მძიმე ტერმინოლოგიის გამოყენებით, უკონტროლო ლანძღვით (კომენტარები 7, 8, 21), იმდენად არანორმალურად გადაჭარბებული ფორმითა და დოზით ხდება განმცხადებლის პიროვნებაზე თავდასხმა, რომ შედეგად, **მხოლოდღა პიროვნული უხამსი ლანძღვა იწვევს წინა პლანზე და საკითხთან დაკავშირებული მსჯელობა საერთოდ იკარგება თვალთახედვიდან.** მსგავსი დიფამაციისას, მიუხედავად შეურაცხყოფის მოტივისა, აზრის გამოხატვის დასაშვები, ყველაზე ფართოდ განვრცობილი ზღვარიც კი, აშკარად გადაილახება, რის შედეგადაც, ადგილი აქვს ყოველგვარ გამართლებას მოკლებულ, უხამსი კრიტიკისა და მასთან გათანაბრებული ფორმალური შეურაცხყოფის საგამონაკლისო ქმედების შემადგენლობის მიღწევას.

გთავაზობთ ბოლო ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების მსჯელობებს და სამართლებრივ შეფასებებს, რომლებიც გერმანიის საკონსტიტუციო სასამართლოსა და უმაღლესი ფედერალური სასამართლოს პრაქტიკით დადგენილ სტანდარტებს ეფუძნება.

თამარ ერგემლიძე

ბერლინის უმაღლესი სამხარეო სასამართლოს 2020 წლის 11 მარტის გადაწყვეტილება N10 W 13/20*

სასამართლო: ბერლინის უმაღლესი სამხარეო სასამართლო (KG Berlin)

გადაწყვეტილების თარიღი: 11.03.2020

ძალში შესვლის სტატუსი: შესულია ძალაში

საქმის ნომერი: 10 W 13/20

საძიებო: ECLI:DE:KG:2020:0311.10W13.20.00

დოკუმენტის ტიპი: განჩინება

juris

ნორმები: ტელემედიის კანონი § 14 Abs 3, Abs 4;

სისხლის სამართლის კოდექსი § 185, § 187;

გერმანიის კონსტიტუცია Art 5 Abs 1

საკასაციო საჩივრის დასაშვებობა: დაუშვებელი

წარმოების ქრონოლოგია: წინა ინსტანციის გადაწყვეტილება - 2019 წლის 9 სექტემბრის ბერლინის მიწის სასამართლოს 27-ე სამოქალაქო კოლეგიის გადაწყვეტილება, N27 AR 17/19

სარეზოლუციო ნაწილი

განმცხადებლის საჩივრის საფუძველზე, ნაწილობრივ შეცვლილი იქნეს ბერლინის მიწის სასამართლოს 2019 წლის 09 სექტემბრის N27 AR 17/19 გადაწყვეტილების 2020 წლის 21 იანვრის რედაქცია, შემდეგი სახით:

განმცხადებელს დაერთოს ნება, დამატებით გამოითხოვოს პლატფორმა **www.X**-ის ბაზაში დაცული მონაცემები და მომხმარებლის შესახებ ინფორმაცია, შემდეგი სახელით დარეგისტრირებულ მომხმარებელთა შესახებ:

1. "X
2. "X ...
7. "X ...
8. "X ...
17. "X ...
21. "X

პროცესის მონაწილესთან (სოციალური მედია-პლატფორმის მფლობელი) არსებული შემდეგი მონაცემების ჩათვლით:

* გერმანულიდან თარგმნა თამარ ერგემლიძემ.

a. IP-მისამართები, რომლიდანაც მოხდა თითოეული მომხმარებლის პირადი გვერდით დამატებული კომენტარების ატვირთვა. მათ შორის, ატვირთვის ზუსტი დრო, საათის, წუთის და წამის, ასევე დროითი ზონის მითითებით (ატვირთვის დრო)

b. შესაბამისი მომხმარებლების სახელები

c. შესაბამისი მომხმარებლის მეილების მისამართები

d. თითოეულ დასახელებულ მომხმარებელთან მიმართებით, IP-მისამართები, რომლებიც ბოლოს იქნა გამოყენებული მათ პირად გვერდზე შესაბამისი მომხმარებლის სახელით შესასვლელად, წვდომის ზუსტ დროსთან ერთად, მათ შორის, საათის, წუთის და წამის, ასევე დროითი ზონის მითითებით (წვდომის დრო)

სარჩელი დანარჩენ ნაწილში არ დაკმაყოფილდეს.

განმცხადებელს ეკისრება პროცესის ხარჯების ღირებულება 13.000 ევრომდე ოდენობით.

საფუძვლები

A.

- 1 განმცხადებელი, ფედერაციის მასშტაბით ცნობილი X პარტიის პოლიტიკოსი, ითხოვს სასამართლოს ნებართვას, რათა მან შეძლოს არაერთი მომხმარებლის პერსონალური მონაცემების გამოთხოვა. საქმე ეხება პროცესში მონაწილის სტატუსით ჩართული სოციალური ქსელი X-ის მფლობელთან დაცულ 22 მომხმარებლის მონაცემებს. ამ მომხმარებლებმა შეურაცხმყოფელი კომენტარები დაწერეს ფოტოსა და ტექსტის შემცველ პოსტზე, რომელიც ხსენებულ სოციალურ ქსელზე იქნა გამოქვეყნებული ერთ-ერთი ბლოგერისაგან (თავდაპირველი პოსტი). პოსტით, განმცხადებელს მიეწერება ციტატის თქმა, რაც, განმცხადებლის მითითებით, მას ასეთი ფორმით არ უთქვამს. განმცხადებლის მოსაზრებით, პოსტზე აღნიშნული კომენტარების დაწერით, კომენტარების თითოეულმა ავტორმა ჩაიდინა სისხლის სამართლის კოდექსის 185-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაული - შეურაცხყოფა.
- 2 თავდაპირველი პოსტი შეიცავდა განმცხადებლის მიერ ნათქვამ ფრაზას, “მძიმე, თუ ძალადობას ადგილი არ აქვს”, რომელიც ბლოგერმა განავრცო შემდეგი ფორმით: “მძიმე, თუ ძალადობას ადგილი არ აქვს, ბავშვებთან სექსი ძალიანაც ოქეია. მაშინ ძალიანაც კარგია.” ფრაზას თან ახლდა განმცხადებლის სურათი, რაც, ერთიანობაში, მკითხველს უქმნიდა შთაბეჭდილებას, რომ მთელი ეს ციტატა ასეთი ფორმით ითქვა განმცხადებლის მიერ. სინამდვილეში, განმცხადებლის ციტირებას ასახავდა მხოლოდ პირველი წინადადების ნახევარი, რომელიც მან რეპლიკის სახით წამოიძახა ბერლინის მიწის პარლამენტის წევრობისას, 1986 წელს გამართულ დებატებში. დებატი ეხებოდა ოჯახური ძალადობის თემას. ზემოთმოყვანილი ფრაზა განმცხადებელმა რეპლიკის სახით წამოიძახა ერთ-ერთი დეპუტატის შუალედურ დამაზუსტებელ კითხვაზე - „მწვანეთა“ პარტიის მომხსენებელს დაეფიქსირებინა თავისი პოზიცია, უჭერდა თუ არა მხარს მცირეწლოვნებთან ნებაყოფლობითი სექსის სისხლის სამართლებრივი დასჯადობის დეკრიმინალიზებას.
- 3 ბერლინის მიწის სასამართლომ 2019 წლის 09 სექტემბრის N27 AR 17/19 გადაწყვეტილებით თავდაპირველად სრულად უარი უთხრა განმცხადებელს მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე. ხოლო, 2020 წლის 21 იანვრის განჩინებით განმცხადებლის სასარჩელო მოთხოვნა ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა და მონაცემების გამოთხოვის ნებართვა გაიცა შემდეგ კომენტარების

ავტორებთან მიმართებით (შენიშვნა: ნუმერაცია წარმოდგენილია სასარჩელო განაცხადსა და საჩივარში არსებული გადანომვრის მიხედვით):

- 4
 3. “ეს ნეხვის გროვა. ასეთი რამის თქმაც კი, სრულ ფსიქიკურ ავადმყოფობას მოწმობს.”, “ბოზი”,
 16. “ბინძური ***” [ვაგინა უხამსი ფორმით],
 18. “ფშუტე კაკალი, სანაგვეზე უნდა გადააგდო, მაგრამ იქაც არ ყრიან შხამიან ნარჩენებს“
 19. “ბოზი”,
 20. “შე ბინძურო დედალორო”
- 5 განმცხადებელი ასაჩივრებს გადაწყვეტილებას და მონაცემთა გამოთხოვაზე ნებართვას ითხოვს სასარჩელო მოთხოვნის იმ ნაწილში, რომლის დაკმაყოფილებაზეც უარი თქვა ბერლინის მიწის სასამართლომ.

B.

- 6 **ტელემედიის შესახებ კანონის მე-14 მუხლის მე-4 პუნქტის მე-7 წინადადებისა და საოჯახო და ნებაყოფლობითი განსჯადობის საკითხებზე წარმოების შესახებ კანონის 58-ე და შემდგომი მუხლების შესაბამისად, წარმოდგენილი საჩივარი დასაშვები და დასაბუთებულია და უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, კერძოდ, საჩივრით დამატებით მოთხოვნილი 16 კომენტარიდან, 6 კომენტარის ავტორის მონაცემთა გამოთხოვაზე ნებართვის გაცემის მოცულობით.**
- 7 კერძოდ, საქმე ეხება სადავო საქმეზე განსახილველ შემდეგ გამონათქვამებს/კომენტარებს:
 1. „მანამდე უნდა ტ**, სანამ ისევ ნორმალური არ გახდება“,
 2. “როგორც ჩანს ბავშვობაში ეს „ქალბატონი“ ბევრჯერ მო** და მაშინ დაკარგა სალი აზრი. ...“,
 7. „ფუი შე ბებერო ბინძურო მწვანე ღორო“,
 8. „ამას ალბათ თავში ჩაა** საკმარისი ადგილი იყო, ტვინი არ არის/იყო შიგნით“,
 17. „ამასაც უნდა ისევ ბავშვი იყოს, თორემ ბუს არავინ ეკარება!“,
 21. „ეს ბებერი გარყვნილი ღორი!!!! ტვინი არ უნდა გქონდეს ბავშვებთან სექსზე რომ იფიქრო!!!! მაგ მწვანეებთან ჩანს რომ ასეც არის!!!!“
- 9 ზემოთმოყვანილ შემთხვევებში სახეზეა ტელემედიის კანონის მე-14 მუხლით გათვალისწინებული წინაპირობები, ამდენად, ამ ნაწილში უნდა შეიცვალოს ბერლინის მიწის სასამართლოს გადაწყვეტილება და განმცხადებელს მიეცეს ნებართვა სასამართლო ბრძანების მეშვეობით გამოითხოვოს მომხმარებელთა მაიდენტიფიცირებელი მონაცემები. სასარჩელო მოთხოვნის დანარჩენ ნაწილში აღნიშნული წინაპირობები არ სრულდება, რის გამოც დანარჩენ ნაწილში ძალაში რჩება მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის გადაწყვეტილება.
- 10 ტელემედიის შესახებ კანონის მე-14 მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული მოთხოვნის უფლება წარმოადგენს ერთგვარ წინარე, მომზადებით მოთხოვნის უფლებას, რომელიც საპროცესო სამართლებრივად და შინაარსობრივი თვალსაზრისით, მნიშვნელოვნად განსხვავდება, შემდგომი, საბოლოო შედეგზე ორიენტირებული მოთხოვნის უფლებებისაგან - ისეთებისგან, როგორიცაა მოქმედებისაგან თავის შეკავების ან რაიმე სხვა სახის ქმედების

შესრულების (მაგალითად, ზიანის ფულადი ანაზღაურება) მოთხოვნა - დამოუკიდებლად იმისაგან, ეს მოთხოვნა მიმართული იქნება შუალობითი დამრღვევის - სოციალური მედიის მფლობელის, თუ უშუალოდ თვით უფლების დამრღვევთა წინააღმდეგ. დასახელებული მუხლით გათვალისწინებული მოთხოვნის უფლება ემსახურება **მხოლოდ და მხოლოდ** მონაცემების გამჟღავნებისაგან დაცვის ვალდებულების გადალახვას, და ამდენად, ამავე კანონის მე-14 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, იგი შესაძლებელია გულისხმობდეს მხოლოდ სოციალური მედიის მფლობელთან დაცული მონაცემების მიღების უფლების მოპოვებას სასამართლოს მიერ გაცემული შესაბამისი ბრძანების მეშვეობით. რეგულირება მიზნად ისახავს, უფრო სწრაფად და ეფექტურად მოხდეს რეაგირება იმ საჩივრებზე, რომლებიც სპეციალური კანონის 1-ლი მუხლის მე-3 პუნქტის გაგებით, სოციალურ ქსელებში სისხლისსამართლებრივად დანაშაულებრივი შინაარსის შემცველ ქმედებებზე მიუთითებენ („სიძულვილის ენის შემცველი“ ან სხვა დასჯადი შინაარსი). სწრაფი და ეფექტური რეაგირება უზრუნველყოფილ უნდა იქნეს იმის მეშვეობით, რომ სოციალური მედიის მფლობელს, მომხმარებელთა მონაცემების გაცემის ნებართვა მიენიჭება ყოველ კონკრეტულ შემთხვევასთან მიმართებით, ინდივიდუალურად, შესაბამისი გარემოებების გათვალისწინებით. იმის გამო, რომ პერსონალურ მონაცემთა გაცემა ავტომატურად გულისხმობს კონსტიტუციით დაცული გამოხატვის თავისუფლების ძირითად სფეროზე ზემოქმედებას, მონაცემთა გაცემაზე შესაბამისი ნებართვის მოპოვება, ექვემდებარება სასამართლო კონტროლს. გერმანიის პარლამენტის ბეჭდვით უწყებაში 18/13013 ამასთან დაკავშირებით ნათქვამია (იხ. გვ. 24):

- 11 “ამ რეგულაციის მეშვეობით, პროცესუალურად ხდება გარანტირებული, რომ ზედმეტი აჩქარებით და დაუფიქრებლად არ მოხდეს მონაცემების გაცემა, არამედ, მათი მიღება შესაძლებელი იყოს მხოლოდ სათანადო სასამართლო შემოწმებისა და ნებართვის შედეგად. მსგავსი შემთხვევებისათვის ასეთი დაცვითი მექანიზმის შექმნა აუცილებელია, ვინაიდან, კანონის სავარაუდო დარღვევები, ხშირად, მწვავე დებატებისა და დისკუსიების ფონზე შეიძლება განვითარდეს. ამრიგად, ეს ვითარება, ბაზაში დაცულ მონაცემებზე წვდომის მოპოვების თვალსაზრისით, არ შეიძლება შედარებული იქნეს სხვა სფეროებთან, მაგალითად, როგორიცაა საავტორო უფლებების სამართალურთიერთობები. რამეთუ ხსენებულ შემთხვევებში, მონაცემთა გაცემა ზემოქმედებს კონსტიტუციის მე-5 მუხლის 1-ლი ნაწილით გარანტირებულ გამოხატვის თავისუფლების ცენტრალურ ბირთვზე. ძირითადი უფლებების მხრივ განსაკუთრებით მგრძნობიარე კომუნიკაციის ამ ვიწრო სფეროში სასამართლო კონტროლის მექანიზმის არსებობა, ხელს შეუშლის გამოხატვის თავისუფლების უფლებით სარგებლობაზე დამაშინებელი და მსუსხავი ეფექტის ზემოქმედებას. კერძოდ კი, დებატებსა და დისკუსიებში მონაწილეებმა არ უნდა იცხოვრონ შიშით, რომ სოციალური მედია-პლატფორმების მფლობელები ნაადრევად და სასამართლოს მხრიდან შესაბამისი შემოწმების გარეშე, გაასაჯაროებენ მათ ვინაობას, რიგ შემთხვევებში, მესამე პირთა მიერ არასწორად მიწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე”.
- 12 აქედან გამომდინარე, მონაცემთა გამოთხოვის უფლებამოსილების მინიჭება, საპროცესო-სამართლებრივად, უნდა განხორციელდეს **საოჯახო და ნებაყოფლობითი განსჯადობის საკითხებზე წარმოების შესახებ კანონის** მოთხოვნათა დაცვით და, ამდენად, დასახელებული კანონის 26-ე მუხლის საფუძველზე, ეს წარმოება ექვემდებარება გადანყევითილებისათვის მნიშვნელოვანი ფაქტობრივი **გარემოებების სასამართლოს ინიციატივით დადგენის შესაძლებლობას**. ამ საპროცესო მექანიზმის მეშვეობით, პროცესში ჩართულ მხარეთა მოსაზრებების მიღმა და მათგან დამოუკიდებლადაც კი, უზრუნველყოფილ უნდა იქნეს მონაცემთა დაცვის მოთხოვნები, კერძოდ (უცნობი) უშუალო დამრღვევის ინტერესები. სოცია-

ლური მედიის მფლობელს კი, ტელემედიის კანონის მე-14 მუხლის მე-5 პუნქტის შესაბამისად, მომხმარებლის იდენტიფიცირების მიზნით გამართულ პროცესში მხოლოდ და მხოლოდ **პროცესის მონაწილის სტატუსი უნდა მიენიჭოს.**

- 13 იმ წინაპირობების თაობაზე, რომლებმაც შეიძლება ხელი შეუშალოს მონაცემთა გაცემაზე ნებართვის მოპოვებას, გერმანიის პარლამენტის ბეჭდვით უწყებაში 18/13013 (იქვე გვ. 23) ნათქვამია:
- 14 ტელემედიის კანონის მე-14 მუხლის მე-3 პუნქტის შექმნით, ამავე კანონის მე-11 და შემდგომ მუხლებს ემატება მონაცემების დაცვასთან დაკავშირებული კომპეტენციის დამდგენი ახალი ნორმა (...). აღნიშნული ნორმით წესრიგდება, პიროვნების უფლების დარღვევის რომელ კონკრეტულ შემთხვევებში ექნება მედია-პლატფორმის მფლობელს პერსონალური მონაცემების გაცემის ვალდებულება. იმ შემთხვევებში, როდესაც, გერმანიის სამოქალაქო კოდექსის (BGB) 242-ე მუხლი დღევანდელი სამართლებრივი მოცემულობით პრინციპის დონეზე ითვალისწინებს და უშვებს ინფორმაციის მოთხოვნის ზოგად უფლებას, ტელემედიის კანონის მე-14 მუხლის მე-3 პუნქტით, ეს მოთხოვნის უფლება იძენს კონკრეტიკას და ხდება შესრულებადი.
- 15 ხოლო ის საკითხი, გერმანიის სამოქალაქო კოდექსის 242-ე მუხლის მიხედვით, არსებობს თუ არა და როდის არსებობს ინფორმაციის მიღების ფუნდამენტური უფლება, კვლავ რჩება სასამართლოთა შეფასების სფეროში. მე-2 მუხლი ამ მხრივ რაიმე ცვლილებას არ ითვალისწინებს.
- 16 ტელემედიის კანონის მოქმედების სფერო შემოიფარგლება სისხლისსამართლებრივი დანაშაულის შედეგად აბსოლუტურად დაცული უფლებების დარღვევის შემთხვევებით. ინფორმაციის გაცემა შესაძლებელია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დარღვევა აკმაყოფილებს სისხლის სამართლის ერთ-ერთი იმ დანაშაულის ქმედების შემადგენლობას, რომლებიც ჩამოთვლილია სპეციალური კანონის (NetzDG) 1-ლი მუხლის მე-3 პუნქტში. ეს იმას ნიშნავს, რომ მონაცემების გაცემა შესაძლებელია მხოლოდ პირადი უფლებების მიძიმე დარღვევების შემთხვევაში.“
- 17 **ზემოთმოყვანილი სამართლებრივი მოცემულობა ნიშნავს იმას, რომ კონსტიტუციის მე-5 მუხლის გარანტიების გათვალისწინებით, მხოლოდ მაშინ იქნება შესაძლებელი მომხმარებელთა მონაცემების გაცემა, თუ ზემოხსენებული სპეციალური კანონის (NetzDG) 1-ლი მუხლის მე-3 პუნქტის გაგებით, კანონსაწინააღმდეგო შინაარსის შემცველი ქმედებებით ხდება აბსოლუტურად დაცულ კონსტიტუციურ უფლებათა შელახვა და სამოქალაქოსამართლებრივი მოთხოვნების წაყენებისა და აღსრულებისათვის, აუცილებელი ხდება, შესაბამისი მაიდენტიფიცირებელი მონაცემების მიწოდება უფლებადარღვეული პირისათვის (გერმანიის პარლამენტის ბეჭდვითი უწყება იხ. იქვე). თავდაპირველი პროექტის რედაქციისაგან განსხვავებით, დასახელებული რედაქციის მიხედვით, კანონსაწინააღმდეგო შინაარსს წარმოადგენს მხოლოდ ისეთი ქმედება, რომელიც, შეესაბამება დასახელებულ მუხლში ჩამოთვლილი ცალკეული სისხლის სამართლის დანაშაულების ქმედების შემადგენლობას; განსახილველი საქმის გარემოებების გათვალისწინებით, ამ შემთხვევაში საქმე ეხება სისხლის სამართლის კოდექსის 185-ე-187-ე მუხლებით გათვალისწინებულ შეურაცხყოფის დელიქტებს.**

- 18 საწყის ეტაპზე, პირველი ინსტანციის სასამართლომ სწორად მიიჩნია, რომ საჭირო იყო თითოეული ანონიმური კომენტარის ინდივიდუალურად შეფასება, რათა დადგენილიყო, აკმაყოფილებდნენ თუ არა ისინი განსაზღვრული შემთხვევისთვის რელევანტურ შეურაცხყოფის დანაშაულთა კრიტერიუმებს. პირველი ინსტანციის სასამართლოს ასევე უნდა დავეთანხმოთ, რომ ამჟამად დაყენებული მოთხოვნისათვის - **მომხმარებლის მონაცემების გამოთხოვის მიზნით სასამართლო ბრძანების გაცემა** - გადამწყვეტი მნიშვნელობა არ აქვს, გაკეთებული კომენტარების მეშვეობით დაარღვიეს თუ არა მომხმარებლებმა მომსახურების მიმწოდებლის (სოციალური მედია პლატფორმის) მიერ დადგენილი წესები, ან რეალურად წარმოიშვა თუ არა სამოქალაქო სამართლებრივი უფლებები სამოქალაქო კოდექსის 823-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის, 1004-ე მუხლისა და კონსტიტუციის მე-2 მუხლებზე დაყრდნობით, კერძოდ, წარმოიშვა თუ არა გარკვეული მოქმედებისგან თავის შეკავების მოთხოვნის უფლება კომენტარის დამწერთა მიმართ. პერსონალური მონაცემების დაცვის ვალდებულების დამძლევით მონაცემთა გამოთხოვის უფლება - უმთავრესად - ხასიათდება იმით, რომ მისი დაკმაყოფილება მხოლოდ იმ შემთხვევაში ხდება შესაძლებელი, თუ სპეციალური კანონის 1-ლი მუხლის მე-3 აბზაცით ჩამოთვლილი სისხლის სამართლის დანაშაულების ქმედების შემადგენლობა იქნება განხორციელებული.

I.

- 19 კანონმდებლის მიერ დადგენილი ამ სისხლისსამართლებრივი დათქმების გათვალისწინებით, მონაცემთა გაცემაზე სასამართლო ნებართვის მისაღებად ტელემედიის კანონის მე-14 მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტებით განსაზღვრული წინაპირობები, გარდა გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებით განსაზღვრული შემთხვევებისა, **დამატებით სახეზეა შემდეგი კომენტარების ავტორებთან** მიმართებით:
- 20 1. „მანამდე უნდა გ**, სანამ ისევ ნორმალური არ გახდება“,
 2. „ეს „ქალბატონი“ ბავშვობაში ალბათ ცოტა ბევრჯერ მ** და მაგ დროს დაკარგა სალი აზრი“,
 7. „ფუი, შე ბებერო ბინძურო მწვანე ღორო...“,
 8. „ამას ალბათ თავში ჩა*** საკმარისი ადგილი იქნებოდა, ტვინი არ არის/იყო შიგნით“,
 17. „ამასაც უნდა ისევ ბავშვი იყოს, თორემ ბუს არავინ ეკარება“,
 21. „ეს ბებერი გარყვნილი ღორი!!!! ტვინი არ უნდა გქონდეს ბავშვებთან სექსზე რომ იფიქრო!!!! მაგ მწვანეებთან ჩანს რომ ასეც არის!!!!“
- 21 სენატის შეფასებით, მიუხედავად იმ მკაცრი მოთხოვნებისა, რომელსაც საკონსტიტუციო სასამართლო უყენებს გამოხატვის თავისუფლების ფუნდამენტური უფლების შეზღუდვას, ზემოთ მოყვანილი კომენტარები შეესაბამება სისხლის სამართლის კოდექსის 185-ე მუხლით გათვალისწინებული შეურაცხყოფის დანაშაულის შემადგენლობას. ადამიანის პატივის წინააღმდეგ მიმართულ დანაშაულებთან დაკავშირებით კანონმდებლობის სისტემატიკის მიხედვით, სისხლის სამართლის კოდექსის 185-ე მუხლის მოქმედების სფეროში ჩარევა ხორციელდება ისეთი დამამცირებელი, შეურაცხმყოფელი შეფასებითი მოსაზრებებით, რომლებიც უშუალოდ პატივშელახული პირის ან მესამე პირის წინაშე გამოითქმება (იხ. BeckOK StGB / v. Heintschel-Heinegg, 45-ე გამოცემა, 02/01/2020 წლის მდგომარეობით, §185 StGB, მინდვრის ნომერი 15). სისხლის სამართლის კოდექსის 186-ე მუხლის ან 187-ე მუხლებით გათვალისწინებული ცილისწამების სისხლისსამართლებრივი დასჯადობა კი, 185-ე მუხლისაგან განსხვავებით, მოითხოვს, პირის პატივზე თავდასხმა ხდებოდეს მის თაობაზე ცილისმ-

ნამებლური ფაქტების თქმით ან გავრცელებით, რომელთა ფაქტობრივი სიმცდარე სისხლის სამართლის კოდექსის 187-ე მუხლის მოქმედების სფეროში უნდა დადგინდეს.

- 22 განსახილველი საქმის ფარგლებში შესაფასებელი კომენტარები წარმოადგენენ აზრის გამოხატვას ან შეფასებით მოსაზრებებს და არა ფაქტის მტკიცებას. **ფაქტის მტკიცებას ახასიათებს - მტკიცებულებით დადასტურებადი - ობიექტური კავშირი გამოთქმულსა და სინამდვილეს შორის**, მაშინ როდესაც, **აზრის/მოსაზრების მაკვალიფიცირებელია პოზიციის ან რწმენის ელემენტი** (იხ. გერმანიის საკონსტიტუციო სასამართლოს (BVerfG), გადაწყვეტილება 17.09.2012, Juris მინდვრის ნომერი 25 = NJW 2012, 3712 და შემდეგ.). სადავო კომენტარები წარმოჩინდებიან, როგორც მოსარჩელის პიროვნების დამამცირებელი სუბიექტური ელემენტით დატვირთული შეფასებები. განსხვავებით ფაქტის მტკიცებისაგან, განსახილველი კომენტარების ფორმით გამოხატული ზიზღი და უპატივცემულობა, ვერც ერთად აღებული და ვერც ფაქტის შემცველი ე.წ. ფაქტობრივი ელემენტის მეშვეობით, ვერ იქნება შეფასებული ქეშმარიტობის ან მცდარობის კრიტერიუმით.
- 23 კონსტიტუციის მე-5 მუხლის 1-ლი პუნქტის საფუძველზე, შეურაცხმყოფელ შეფასებებზე, როგორც ისინი ცხარე დებატებისა და კამათისას პოლემიკური ან მძაფრი ფორმულირებების სახით გამოითქმის ხოლმე, თავდაპირველად სრულად ვრცელდება გამოხატვის თავისუფლების ძირითადი უფლებით გარანტირებული დაცვა. ასეთი გამოხატვის დასჯადობის ზღვარი ავტომატურად მიღწეულად არ უნდა ჩაითვალოს იმით, რომ პოლემიკური, მწვავე და მძიმე ფორმულირება უსიამოვნოდ გამოიყურება. ზღვარის გადალახულად მისაჩნევად, ერთი მხრივ, პირის ღირსებისა და პიროვნების თავისუფალი განვითარების უფლებით (კონსტიტუციის 1-ლი მუხლი, მე-2 მუხლი) და მეორე მხრივ, გამოხატვის თავისუფლებით (კონსტიტუციის მე-5 მუხლი) დაცული კონსტიტუციური გარანტიების ურთიერთწინააღმდეგობრივი ხასიათის გამო, **როგორც წესი, პირველ რიგში უნდა მოხდეს აწონ-დანონვა**, რომლის ფარგლებშიც, **პიროვნულ უფლებებზე ზემოქმედების სიმძიმეს დაუპირისპირდება აზრისა და გამოხატვის თავისუფლებისათვის მიყენებული ის დანაკარგი**, რასაც მისი აკრძალვა ან შეზღუდვა გამოიწვევს. მაგრამ **ეს წესი არ მოქმედებს**, შეურაცხმყოფელი და პატივის შემბლაღავი გამონათქვამების შემთხვევაში, როდესაც ისინი წარმოადგენენ **ფორმალურ შეურაცხყოფას ან უხამს ლანძღვას**. ის, რომ ამ შემთხვევებში, **საგამონაკლისო წესით**, არ არსებობს აწონ-დანონვისა და სიკეთეთა ურთიერთშეპირისპირების საჭიროება, **ეს ხდება იმიტომ**, რომ აზრის გამოხატვის თავისუფლება ამ შემთხვევაში, რეგულარულად უკან იხევს პირის პატივის დაცვის წინაშე. გამოხატვის თავისუფლების **პრიმატის უგულებელყოფისთვის** ეს გადამწყვეტი ფაქტორი ითხოვს, რომ **მკაცრი სტანდარტები** იყოს გამოყენებული **ფორმალური შეურაცხყოფისა და უხამსი კრიტიკის ან უხამსი ლანძღვის** არსებობის დადგენისთვის (იხ. BVerfG, 2016 წლის 29 ივნისის გადაწყვეტილება, 1 BvR 2646/15, Juris მინდვრის ნომერი 13 = NJW 2016, 2870f.). ზოგადი პრინციპის თანახმად, უხამსი კრიტიკის ან უხამსი ლანძღვის დადგენა არ ხდება, **როდესაც აზრი გამოთქმულია საკითხის განხილვის კონტექსტში**, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ გამოხატვის შეურაცხმყოფელი ხასიათი იმდენად მძიმე და დიდია, რომ იგი, **ნებისმიერ შესაძლო წარმოსახვით კონტექსტში**, მართოდენ შეურაცხყოფის მიყენებად აღიქმება, და აქედან გამომდინარე, მისი კონკრეტული კონტექსტის მიუხედავად, ყოველთვის განხილულ უნდა იქნეს პირადად შეურაცხმყოფელ უხამსობად, რასაც ადგილი შეიძლება ჰქონდეს განსაკუთრებით მძიმე სალანძღავი სიტყვების გამოყენებისას - მაგალითად, ფეკალური ენიდან (იხილეთ ფედერალური საკონსტიტუციო სასამართლოს (BVerfG), 19 თებერვლის გადაწყვეტილება, 2019, 1 BvR 1954/17, Juris მინდვრის ნომერი 11 = ZUM-RD 2019, 369, 370). გარდა ამისა, გამართლებულად ვერ

ჩაითვლება ასევე ისეთი გამოხატვები, რომელიც არანაირ კავშირში არ არიან კონკრეტულ საკითხთან და წარმოადგენენ „უკიდურესად გადაჭარბებულ შეფასებას“ („Wertungsexzess“) (შეადარეთ Schönke / Schröder / Eisele / Schittenhelm, StGB, 30-ე გამოცემა, § 193, მინდვრის ნომერი 16). ფართო საზოგადოებისათვის განსაკუთრებით აღმაშფოთებელ საკითხზე აზრის გამოხატვის დროს მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში დგინდება უხამსი კრიტიკა. როგორც წესი, ასეთი შემთხვევები უფრო კერძო ხასიათის კონფლიქტური ურთიერთობებისა და სიტყვიერი დაპირისპირების შემთხვევებით შემოიფარგლება (შეადარეთ BVerfG, ზემოთ მითითებული აბზაცები.).

- 24 შედარებით მაღალი მოთხოვნები წაეყენება **ადამიანის ღირსებაზე თავდასხმის** დაშვების შემთხვევებს. ადამიანის ღირსების შელახვა არ შეიძლება გამართლებული იქნეს აზრის გამოხატვის თავისუფლებაზე დაყრდნობით და იგი განიხილება, როგორც უხამსი კრიტიკის თანაზომადი სისხლისსამართლებრივად რელევანტური ქმედება (იხ. ფედერალური საკონსტიტუციო სასამართლოს (BVerfG), 2000 წლის 6 სექტემბრის გადაწყვეტილება, 1 BvR 1056/95, Juris მინდვრის ნომერი 39 = NJW 2001, 61 და შემდეგ.) თუმცა აქაც **ადამიანის პატივის ყოველგვარი შელახვა იმთავითვე ადამიანის ღირსებაზე თავდასხმასთან არ უნდა გაიგივდეს**. ღირსების შელახვის დადგენისათვის აუცილებელია, რომ კონკრეტული პირს ეზღუდებოდეს ამ სახელმწიფო საზოგადოებაში **სხვათა თანასწორად, სხვათა თანაბარი მნიშვნელობისა და თანაბარი ღირებულების მატარებელ სუბიექტად არსებობის უფლება**, და მას, როგორც მნიშვნელობის არმქონე არსებას (არარაობას), ისე ეპყრობოდნენ. ამდენად, თავდასხმა მიმართული უნდა იყოს **მისი პიროვნების ადამიანური ღირსების მსაზღვრელი უმთავრესი ბირთვისადმი** და არა, მარტოდენ მისი ცალკეული პირადი უფლებების წინააღმდეგ (BVerfG, 2019 წლის 19 თებერვლის გადაწყვეტილება, 1 BvR 1954/17, Juris ზღვრული ნომერი 40 = ZUM-RD 2019, 369, 370).
- 25 წინამდებარე საქმეზე განსახილველი გამონათქვამები ხასიათდებიან იმ დოზის შეურაცხმყოფელი შინაარსით, რომ ისინი უნდა შეფასდეს, როგორც **უხამსი კრიტიკა ანდა მისი თანაზომადი, ფორმალური შეურაცხყოფა**. უხამსი კრიტიკა, როგორც ზემოთ აღინიშნა, წარმოადგენს სისხლისსამართლებრივად დასჯად შეურაცხყოფას, რომლის დროსაც **საჭიროებას კარგავს** აზრის გამომეტყველის გამოხატვის თავისუფლებასა და შეურაცხყოფილი პირის პატივის დაცვას შორის სხვა დროს აუცილებელი სიკეთეთა ურთიერთშეპირისპირებისა და აწონ-დაწონვის ვალდებულება (შეადარეთ ფედერალური საკონსტიტუციო სასამართლოს (BVerfG), 2008 წლის 05 დეკემბრის გადაწყვეტილება, 1 BvR 1318/07, Juris, მინდვრის ნომერი 16 = NJW 2009, 749f.).
- 26 იმ თემატური კონტექსტის გათვალისწინებითაც კი, რომლის ფარგლებშიც მომხმარებლებმა დაწერეს თავიანთი პოსტები, ზემოთ ჩამოთვლილი ვერბალური უტაქტობები, მხოლოდ საკითხზე გამართული მსჯელობისაგან მოწყვეტილ, განმცხადებლის პიროვნების ლანძღვაგინებად შეიძლება იქნეს შეფასებული. დაკარგულია თემატიკასთან დაკავშირებით არსებითი შინაარსობრივი მსჯელობის ელემენტი. ამის ნაცვლად, განმცხადებელი, აღქმულია რა ბავშვებთან “ნებაყოფლობითი/არაძალადობრივი სქესობრივი კონტაქტის” დეკრიმინალიზების მხარდამჭერად (როგორც ამას თავდაპირველი ფეისბუქპოსტი წარმოაჩენს), შეურაცხმყოფელი კომენტარების მეშვეობით, ადგილი აქვს მისი პიროვნებისთვის ყოველგვარი ღირსების აყრას. ინტერნეტის ანონიმურობის საფარვეტზე განმცხადებელი ხდება ქალთა მიმართ ზიზზის და ღირსების შემბლაღავი უხამსი ბრალდებების ობიექტი (კომენტარების 1, 2, 17, 21). ფეკალური ენის სფეროდან განსაკუთრებით მძიმე ტერმინოლოგიის გამოყენებით,

უკონტროლო ლანძღვით (კომენტარები 7, 8, 21), იმდენად არანორმალურად გადაჭარბებული ფორმითა და დოზით ხდება განმცხადებლის პიროვნებაზე თავდასხმა, რომ **შედეგად, მხოლოდღა პიროვნული უხამსი ლანძღვა იწვევს წინა პლანზე და საკითხთან დაკავშირებული მსჯელობა საერთოდ იკარგება თვალთახედვიდან**. მსგავსი დიფამაციისას, მიუხედავად შეურაცხყოფის მოტივისა, აზრის გამოხატვის დასაშვები, **ყველაზე ფართოდ განვრცობილი ზღვარიც კი, ამკარად გადაილახება**, რის შედეგადაც, ადგილი აქვს ყოველგვარ გამართლებას მოკლებულ, უხამსი კრიტიკისა და მასთან გათანაბრებული ფორმალური შეურაცხყოფის საგამონაკლისო ქმედების შემადგენლობის მიღწევას.

II.

- 27 ამის საწინააღმდეგოდ, განმცხადებლის საჩივარი შემდეგ კომენტარებთან მიმართებით:
- 28 4. “პედოფილი-ბატი”,
 5. „ბებერს ისეთი დაზიანება აქვს, ხახვის ღეროსავით ცარიელი აქვს თავი მანდ მარტო რწყევა თუ შეიძლება“,
 6. „ადამიანო ... რა ავადმყოფი ხარ!!!“,
 9. „ეს ქალი სულიერად ავადმყოფია“,
 10. „ასეთი აზრების პატრონს სახეს გავუბრტყელებდი“,
 11. „დააბით ეს ავადმყოფი ქალი, აღარ იცის რას ლაპარაკობს“,
 12. “ყველა ძალიან ავადმყოფები არიან”,
 14. “ტვინი აქვს ამპუტირებული”,
 15. “ავადმყოფი ქალი”,
 22. „ყველაზე ნათელი სანთელი უნდოდა გამოსულიყო, ეს ბინძური პედოფილი“
- 29 არ უნდა დაკმაყოფილდეს. ამასთან, სენატი არ უარყოფს, რომ მათ შემთხვევაშიც, ასევე აქვს ადგილი განმცხადებლის დამცირებასა და მის მოხსენიებას ღირსების საგრძნობლად დამაზიანებელი ფორმით. თუმცა, კონსტიტუციური დათქმების გათვალისწინებით, უნდა აღინიშნოს, რომ სისხლის სამართლის კოდექსის 185-ე მუხლით განსაზღვრული შეურაცხყოფის დანაშაულის ზღვარი, დასახელებულ შემთხვევებში არ არის გადალახული. ვინაიდან, სახეზე არ არის კონსტიტუციურ ღირებულებათა შეპირისპირების აუცილებლობისგან გათავისუფლებული შეურაცხყოფის შემთხვევა (ადამიანის ღირსებაზე თავდასხმა, ფორმალური შეურაცხყოფა ან უხამსი კრიტიკა) და, განმცხადებლის პიროვნული უფლებების შელახვაც არ აღწევს იმ ზღვარს, რომ გაკეთებული გამონათქვამები **კონკრეტული კონტექსტის გათვალისწინებითაც კი** - განსხვავებით I. ნაწილში შეფასებული კომენტარებისაგან - აღქმული იქნეს, როგორც მარტოოდენ განმცხადებლის პიროვნული დამცირება და ლანძღვა-გინება (შეადარეთ ფედერალური საკონსტიტუციო სასამართლოს (BVerfG), 2008 წლის 05 დეკემბრის გადაწყვეტილება, 1 BVR 1318/07, juris მინდვრის ნომერი 16 = NJW 2009, 749F.).
- 1.
- 30 თემატურად ურთიერთმსგავსი და ამდენად ერთად განსახილველი კომენტარები - “**პედოფილი-ბატი**” და “**უნდოდა ყველაზე ნათელი სანთელი ყოფილიყო, ბინძური პედოფილი**” (მე-4 და 22-ე კომენტარი), შეფასებული უნდა იქნეს თავდაპირველ პოსტთან ერთობლიობაში. ამას განმცხადებელიც არ უარყოფს, რომ სადავო გამონათქვამები გაკეთებული იყო მის ფოტოსურათთან ერთად გამოქვეყნებული ტექსტის (თავდაპირველ ფეისბუქპოსტის) კონ-

ტექსტში (2019 წლის 22 მაისის საჩივარი გვ. 3). თავდაპირველი პოსტის დასაწყისი შეიცავს განმცხადებლის მოკლე რეპლიკას ბერლინის მიწის პარლამენტში 1986 წელს გამართული დებატებიდან და ამის შემდეგ, გაგრძელების ფორმით მკითხველს აწოდებს - სინამდვილეში არასწორ - ინფორმაციას, თითქოს, ბავშვებთან სექსის დეკრიმინალიზების თემაზე, განმცხადებელს გააჩნია დადებითი, გახსნილი პოზიცია და თითქოს, მან ასეთი ფორმით გამოხატა მხარდაჭერა დასახელებულ საკითხზე. **ამ ნაწილობრივი სიყალბის მიუხედავად**, არაფერი იცვლება იმ ფაქტთან მიმართებით, რომ ზემოთმოყვანილი ორივე დამამცირებელი კომენტარი გააზრებული უნდა იქნეს თავდაპირველ ფეისბუქპოსტთან ერთად, და რომ ეს კომენტარები მიემართება ფეისბუქპოსტში განხილულ თემატიკას. მართალია, ეს ხდება უკიდურესი სიტყვათშეთანხმებებით, რომელიც უპატივცემულო და ვერბალური უტაქტობის ფორმით, პედოფილური სცენასთან მიახლოებულ აღქმას ბადებენ და განმცხადებელს წარმოაჩენენ საკმარისი განსჯის უნარის არმქონედ. თუმცა, მეორე მხრივ, განმცხადებელმა, მისი, მინიმუმ საკამათო რეპლიკით, რომელიც მან სექსუალური თვითგამორკვევის წინააღმდეგ დანაშაულების შესახებ გამართული დისკუსიის დროს გამოთქვა (რაც, თავის მხრივ, ოჯახური ძალადობის თაობაზე დაწყებული მაშინდელი დებატებიდან მომდინარეობდა), **თვითონვე გააჩინა თავდასხმის არეალი და მანვე გახსნა სივრცე კრიტიკისათვის.**

31 ამდენად, ურთიერთსაწინააღმდეგო კონსტიტუციური გარანტიების გამო, აქ უკვე ერთმანეთთან შეპირისპირებით უნდა მოხდეს მომხმარებელთა პირადი უფლებებით დაცული ინტერესების აწონ-დანონვა. თუმცა, ამ კომენტარების შემთხვევაში, არ სრულდება ის მკაცრი წინაპირობები, რომლებიც, როგორც ზემოთაღნიშნა, აუცილებელია, გამოხატვის კონკრეტული ფორმის უხამს კრიტიკად ან/და უკიდურესად გადაჭარბებულ შეფასებად მისაჩვენად. **განმცხადებლის დამოკიდებულებებსა და მისი ფსიქიკური მდგომარეობის შესახებ დაწერილ კომენტარებს, ჯერ კიდევ შენარჩუნებული აქვთ საკმარისი კავშირი** განხილვის თემასთან და საზოგადოებაში მიმდინარე დებატებთან, რომლის ფოკუსშიც, სწორედ მისი მაშინდელი რეპლიკის გამო მოექცა განმცხადებელი. გარდა ამისა, **განსხვავებით სხვა პირებისაგან, პოლიტიკოსებთან მიმართებით**, დამამცირებელი მოსაზრებების გამოთქმის შემთხვევაში, მოსაზრების შეურაცხყოფად მიჩნევისთვის ზღვარი უფრო მაღალია, ვინაიდან, მათი საქმიანობა სხვა შეხედულებებთან მუდმივ კონფრონტაციაში ყოფნას გულისხმობს და აქედან გამომდინარე, ისინი მზად უნდა იყვნენ, მათ შორის, მწვავე და უსიამოვნო თავდასხმებისთვის (შეადარეთ Burkhardt/Peifer in: Wenzel, სიტყვისა და გამოსახულების გავრცელების უფლება. მე-6 გამოც., თავი 10, მინდვრის ნომერი 64).

32 ტერმინი “Trulla” [ზუსტი შესატყვისის არ არსებობის გამო, ქართულად ითარგმნა, როგორც “ბატი”] ატარებს ქალის პიროვნების დამამცირებელ მნიშვნელობას (იხ. www.duden.de). განმცხადებლის მოსაზრებით, მისი პიროვნების შეფასება “პედოფილ-ბატად”, შესაძლებლობას იძლევა განიმარტოს, რომ მას ამ კომენტარების ავტორები მიაწერენ, თითქოს იგი უპირატესობას ანიჭებს ბავშვებთან და მოზარდებთან სქესობრივ კონტაქტს (სასარჩელო განაცხადი გვ. 8). თუმცა, სენატის მოსაზრებით, კომენტარის მსგავსი გაგება არც აშკარაა და არც სავარაუდო. ასეთი აღქმა ლოგიკური იქნებოდა მხოლოდ იმ კონტექსტის უგულებელყოფით, რის ფარგლებშიც აღნიშნული კომენტარი იქნა გაკეთებული. ამავდროულად, ასეთი გაგებაც კი, ვერ დააკმაყოფილებდა კონსტიტუციურ სამართლებრივ მოთხოვნებს, რადგან **სისხლისსამართლებრივი რელევანტურობა მხოლოდ მაშინ მიიღწევა, თუ სახეზეა აზრის ისეთი გამოხატვა, რომლის დიფამაციური შინაარსი იმდენად მწვავეა, რომ იგი ნებისმიერი შესაძლო კონტექსტით მართლოდენ პირის შეურაცხყოფად აღიქმება** (შეადარეთ ფედერალური საკონსტიტუციო სასამართლო (BVerfG), 1 BvR 1318/07, მინდვრის ნომერი 116).

სადავო კომენტარი კი შეფასებული უნდა იქნეს თავდაპირველი ფეისბუქპოსტით გახსნილი თემის, კერძოდ, პოსტში მოკლედ გადმოცემული იმ დისკუსიის კონტექსტში, რომელიც, თავის დროზე, ბავშვებთან სქესობრივი კონტაქტის სისხლისსამართლებრივი დასჯადობის გაუმჯობესების თაობაზე გაიმართა და რომლის ფარგლებშიც გამოთქვა განმცხადებელმა ზემოხსენებული რეპლიკა. ამ გარემოების გათვალისწინებით, ფრთიანი ფრაზის მაგვარი სიტყვათშეთანხმებით პირის - “პედოფილი-ბატად” - წოდება, იღებს უფრო ფართო განზომილებას და **სცდება უშუალოდ როგორც ქალის წინააღმდეგ მიმართულ დამაკნინებელ მნიშვნელობას**. აღნიშნული კომენტარის ერთ-ერთი შესაძლო და, შეიძლება ითქვას, უფრო ლოგიკური განმარტებაც კი იქნება, რომ კომენტარის ავტორი ამ ფორმით მხოლოდ მის უკიდურესად კრიტიკულ დამოკიდებულებას გამოხატავს, იმ პოზიციასთან დაკავშირებით, რომლის გახმოვანებაც განმცხადებელს მიენერება ზემოხსენებულ თემასთან დაკავშირებით. მაგრამ, თავისთავად ის, რომ დისკუსია ბავშვებთან სქესობრივი კონტაქტის დასჯადობის გაუმჯობესებაზე პედოფილიის სფეროს მიკუთვნებულად შეიძლება შეფასდეს და იქნეს მოხსენიებული ისე, რომ ეს აღქმა უხამს შეურაცხყოფად კვალიფიცირებას არ დაექვემდებაროს, ეს დამატებით დასაბუთებას არც საჭიროებს, თვით სიტყვა პედოფილიის მნიშვნელობიდან გამომდინარე (= მოზარდთა სექსუალური ინტერესი ბავშვებთან მიმართებით; შეადარეთ www.duden.de). განსახილველ თემატიკას, მიუხედავად იმ დიდი დროის მონაკვეთისა, რაც 1986 წლის შემდეგ დღემდე არის გასული, არ დაუკარგავს თავისი სოციალურად ფეთქებად-საშიში ხასიათი და ჯერ კიდევ იმავენაირად ცოცხლობს საზოგადოებრივ აღქმებსა და წარმოდგენებში.

- 33 ამდენად, სავალდებულოდ გასათვალისწინებელი კონტექსტის მხედველობაში მიღებით, და გერმანიის საკონსტიტუციო სასამართლოს პრეცედენტული პრაქტიკის გათვალისწინებით, კომენტარის შეურაცხყოფელი ელემენტის მიუხედავად, არ შეიძლება მიჩნეულ იქნეს, რომ, ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, პირისათვის “პედოფილი-ბატის” წოდება, მოკლებული იყო დისკუსიის თემასთან სათანადო კავშირს. ამ მხრივ, სენატი არ იზარებს განმცხადებლის პოზიციას, რომ მისი ზემოხსენებული ეპითეტით მოხსენიება, მხოლოდ და მხოლოდ მის პიროვნულ შეურაცხყოფას ემსახურებოდა.
- 34 იგივე შეფასებები ვრცელდება თემატურად მსგავს კომენტარზე - **“ყველაზე ნათელი სანთელი უნდოდა გამოსულიყო, ბინძური პედოფილი”**. აქაც, გამოთქმა - “ბინძური პედოფილი” - ნაკითხული უნდა იქნეს და შეფასდეს თავდაპირველ ფეისბუქპოსტის შინაარსთან ერთობლიობაში. განმცხადებელი, რომელმაც “ბავშვებთან სქესობრივი კავშირის დასჯადობის დეკრიმინალიზაციაზე” თავისი რეპლიკით გამოხატა რა მისი მოსაზრება, აღქმულ იქნა მისი პარტიის სკანდალური პოზიციის გამხმოვანებელ წამყვან სპიკერად, რითაც, თავადვე გახსნა კრიტიკული თავდასხმების არეალი. თემის სკანდალურობის გათვალისწინებით, **რეალურად, როგორი შინაარსიც არ უნდა ყოფილიყო განმცხადებლის რეპლიკის მიღმა** - დებატებში განსახილველ თემაზე ზემოხსენებული პოზიციის მხარდამჭერი, უარმყოფი თუ ნეიტრალური მოსაზრება - **აღნიშნული კრიტიკის არეალის თავად მისივე რეპლიკით პროვოცირება, ნებისმიერ შემთხვევაში სახეზეა**. ამდენად, კონტექსტის მხედველობაში მიღებით, სენატი ვერ დაეთანხმება განმცხადებლის მოსაზრებას, რომ იგი პირადად არის ნაგულისხმევი შეფასებაში “ბინძური პედოფილი”. ამკარაა, რომ ეს ფორმულირება მიემართება განსახილველ თემას. მართალია, მისი წინმსწრები ფრაზა - “ყველაზე ნათელი სანთელი უნდოდა გამოჩენილიყო” - უპატივცემულო ფორმით მოიხსენიებს განმცხადებელს, მაგრამ, როგორც პოლიტიკოსი, იგი ვალდებულია, საზოგადოებისთვის აღმაშფოთებელ თემატიკაზე საჯარო დისკუსიის ფარგლებში აიტანოს ასეთი ფორმით კრიტიკა.

- 35 საკმარისი სიცხადით არ დგინდება ის გარემოება, თითქოს კომენტარების ავტორთათვის ცნობილი იყო, რომ თავდაპირველი ფეისბუქპოსტი წარმოადგენდა სიყალბის პროდუქტს და მათ, ამ ინფორმაციის ცოდნის მიუხედავად, ფეისბუქპოსტი გამოიყენეს შეურაცხმყოფელი და დამამცირებელი კომენტარების საბაზად. **არ არსებობს პრეზუმფცია, რომ სოციალური ქსელის მომხმარებელი, ვიდრე იგი რაიმე პოსტს დააკომენტარებს, თავდაპირველად მოკვლევას აწარმოებს და შეისწავლის, თუ რა პირობებში შეიქმნა და რამდენად სანდოა კონკრეტული პოსტი.**
- 36 დაბოლოს, სენატი ასევე არ იზიარებს განმცხადებლის მოსაზრებასა და პირველი ინსტანციის სასამართლოს შეფასებას (რომლითაც იგი განმცხადებლის მოსაზრებას დაეთანხმა), იმის თაობაზე, რომ კომენტარების დამწერები, ფეისბუქპოსტის ავტორის ვინაობიდან გამომდინარე, უნდა მიხვედრილიყვნენ ციტატის სიყალბეს, რის გამოც, მათზე არ უნდა გავრცელდებულყო კონსტიტუციის მე-5 მუხლის 1-ლი პუნქტით გარანტირებული უფლების დაცვა. შესაძლებელია, განმცხადებლის სასარგებლოდ, მართლაც დაშვებულ იქნეს მოსაზრება, რომ თავდაპირველი ფეისბუქპოსტის ავტორი წარმოადგენს ბლოგერს, რომელიც ინტერნეტში ლიბერალური და მემარცხენე პოლიტიკოსების წინააღმდეგ სიძულვილისა და ზიზლის კამპანიის გაღვივებით არის დაკავებული, და ეს გარემოება მისი “ფანებისა და გამომწერებთან” ცნობილია, მაგრამ, **სენატისათვის ცხადი არ არის, კონკრეტულად რა სარწმუნო გარემოებებზე დაყრდნობით შეიძლება გამართლებული იყოს დასკვნა, რომ წინამდებარე საქმეზე სადავო კომენტარების დამწერების შემთხვევაში, საქმე გვაქვს ბლოგერის ე.წ. “ფანებთან და გამომწერებთან”, რომლებმაც, იცოდნენ რა განმცხადებლის რეპლიკის შემცველი ციტატის სიყალბე, აქედან გამომდინარე, უმიზეზოდ და იმ ერთადერთი მიზნით დაწერეს კომენტარები, რომ პირადად მისთვის მიეყენებინათ შეურაცხყოფა.**
- 37 შედეგი იმ გარემოებისა, რომ განმცხადებელს არ უნდა მიენეროს არასწორი ციტატა, არის ის, რომ მას სრული მოცულობით შეუძლია აგებინოს პასუხი ყალბი ციტატის ავტორს (პოსტის ავტორის მიმართ განმცხადებლის მოთხოვნის უფლებების - ფულადი ანაზღაურებისა და სიყალბის გავრცელების აკრძალვის - თაობაზე, იხილეთ ფრანკფურტის მიწის სასამართლოს 2020 წლის 30 იანვრის გადაწყვეტილება 2-03 O 90/19, გამოქვეყნებული Juris-ში). პოსტზე გაკეთებული კომენტარების ავტორებთან მიმართებით ეს შედეგი მხოლოდ მაშინ შეიძლება დადგეს, თუ კომენტარებს საკუთრივ თვითონ აღმოაჩნდებათ სპეციალური კანონის 1-ლი მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული სისხლისსამართლებრივად რელევანტური დანაშაულებრივი ხასიათი, რის გამოც, მათ მიმართ **სამართლებრივი მოთხოვნების მოგვიანებით წაყენების წინაპირობა - კომენტარების დამწერთა მაიდენტიფიცირებელი მონაცემების გაცემაზე სასამართლო ნებართვის მოთხოვნა - დაკმაყოფილდება.**

2.

- 38 დანარჩენი სადავო კომენტარები:
- 39 5. „ბებერს ისეთი დაზიანება აქვს, ხახვის ღეროსავით ცარიელი აქვს თავი მანდ მარტო რწყევა თუ შეიძლება“,
 6. „ადამიანო ... რა ავადმყოფი ხარ!!!“,
 9. „ეს ქალი სულიერად ავადმყოფია“,
 11. „დააბით ეს ავადმყოფი ქალი, აღარ იცის რას ლაპარაკობს“,

12. „ყველა ძალიან ავადმყოფები არიან“,
14. „ტვინი ამპუტირებული აქვს“,
15. „ავადმყოფი ქალი“,

- 40 მიზნობრიობისა და პირის პატივის შელახვის ხარისხის გათვალისწინებით არ ხასიათდებიან ერთმანეთისაგან არსებითი სხვაობით: ყველა ამ კომენტარით განმცხადებელს მიენერება **ანომალიური სულიერი მდგომარეობა, ფსიქიკური ავადმყოფობა ან უინტელექტობა**, აქედან გამომდინარე, ამ კომენტარებთან მიმართებით შესაძლებელია გამოყენებული იქნეს ერთგვაროვანი შეფასებითი მასშტაბი:
- 41 შედეგად, II.1 ნაწილში გაკეთებული შეფასებები, აქაც შესაბამისად ვრცელდება. განმცხადებლის მოსაზრება - რომ კომენტარებით ნაგულისხმევი სავარაუდო კრიტიკა, იმდენად უკანა პლანზე გადადის, რომ კომენტარების მხოლოდ დადამკინებელი და შეურაცხყოფელი ხასიათი რჩება სახეზე (იხ. 27.01.2020 სარჩელის მე-6 გვ.) - სათანადოდ არ უწევს ანგარიშს იმ აუცილებლად მხედველობაში მისაღებ კონტექსტს, რაც თავდაპირველი ფეისბუქპოსტის შინაარსიდან გამომდინარეობს. პირის მოხსენიება **“სულიერ ავადმყოფად”, “ტვინ-წართმეულად/ამპუტირებულად” ან სულიერ ავადმყოფად**, იმის გამო, რომ მას მცდარად აღიარებული მოსაზრება გააჩნია საზოგადოებისათვის ფუნდამენტური მნიშვნელობის მქონე ღირებულებაზე, არის უტაქტო, უხეში, გადაჭარბებული, უპატივცემულო და სოციალურ ნორმებსა- და ზღვარს გადასული ქცევა. მაგრამ, განსახილველ საკითხზე მსჯელობასთან კავშირი სრულად არ ქრება, მხოლოდ იმის შედეგად, რომ ადგილი აქვს ცუდ ქცევას. სენატისთვის უცნობი არ არის ის ფაქტი, რომ ხშირად, განსაკუთრებით კი ინტერნეტის ანონიმურობის გამოყენებით, მწვავე ვერბალური თავდასხმები საზოგადოებრივი დისკურსის უფრო აგრესიულად ქცევას იწვევს და რადიკალიზებამდეც კი მიდის. მაგრამ, ეს არ შეიძლება იქცეს სხვაგვარი სამართლებრივი შეფასების გამართლების საკმარის საფუძვლად. საფუძველსა და აზრს მოკლებულად არ უნდა იქნეს მიჩნეული, განმცხადებლის მიერ წამოჭრილი საკითხი, ისევე დროული და რელევანტურია თუ არა მიდგომა, რომ კონსტიტუციურ-სამართლებრივი არგუმენტების გამო, პოლიტიკურ ცხოვრებაში ჩართულ პირთა შეურაცხყოფასთან მიმართებით უფრო მკაცრი შეფასების მასშტაბი მოქმედებს, და **ხომ არ არის საჭირო, სამართლებრივმა სისტემამ და მართლმსაჯულებამ უფრო მეტი სიძლიერე გამოიჩინოს პოლიტიკური გადაწყვეტილების მიმღებთა დასაცავად** (იხ. საჩივრის 24-ე გვ.). მაგრამ, მოქმედი სამართლებრივი წესრიგი და მასზე დაყრდნობით განვითარებული ფედერალური საკონსტიტუციო სასამართლოს პრეცედენტული სამართალი, ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, განსახილველ სფეროსთან მიმართებით, ამ მომენტისათვის, არ გვთავაზობს პიროვნული უფლებების დაცვის სხვაგვარად გადაფასების და გაძლიერების სივრცეს. ასეთი დასკვნა, მაგალითად, დასტურდება ფედერალური საკონსტიტუციო სასამართლოს ახლახან მიღებული გადაწყვეტილებით, რომლითაც საკონსტიტუციო სასამართლომ არასწორად მიიჩნია და გააუქმა პირისათვის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის დაკისრება, რაც ამ პირის მიერ პროკურორი ქალის მისამართით ისეთი ეპითეტების გამოთქმას უკავშირდებოდა, როგორიცაა **“გიჟი”, “სულელი”, “სულიერად ავადმყოფი.”** ფედერალური საკონსტიტუციო სასამართლოს კრიტიკა კი, სწორედ ზემოხსენებული ეპითეტების გამოთქმის კონტექსტის არასაკმარის გათვალისწინებასა და შესაბამისი მსჯელობის სიმწირეს დაეფუძნა (იხ. ფედერალური საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება (BVerfG), 2016 წლის 29 ივნისის გადაწყვეტილება, 1 BvR 2646/15).

3.

- 42 დარჩენილი კიდევ ერთი კომენტარი - **“ასეთი აზრების გამომთქმელს სახეს გავუბრტყელებდი”** განსახილველ საქმეში არსებული კონტექსტის გათვალისწინებით, მართალია, ასევე შეფასებულ უნდა იქნეს, როგორც უპატივცემულო დამცირება და ეჭვგარეშეა, რომ ამ ფორმულირებით ნორმალური კომუნიკაციის ფარგლები დარღვეულია (როგორც ამას განმცხადებელიც უთითებს), მაგრამ, ეს არ არის ის მასშტაბი, რომელსაც უნდა აკმაყოფილებდეს კონკრეტული გამოხატვის ფორმა, რათა დასჯადი ქმედების შემადგენლობასთან გვექონდეს საქმე. განმცხადებლის მოსაზრების საწინააღმდეგოდ, ეს კომენტარიც განხილული და განმარტებული უნდა იქნეს თავდაპირველი პოსტის თემატიკასთან ურთიერთკავშირში. ამდენად, თუ ზემოხსენებულ კომენტარს ამ ქრილში განვიხილავთ, იგი სისხლისსამართლებრივ რელევანტურობას კარგავს, ვინაიდან, მკითხველისათვის საკმარისი სიცხადით ხდება აღქმადი, რომ კომენტარის ავტორი, ამ შინაარსით, **განმცხადებლის წინააღმდეგ ძალადობის გამოყენების მოწოდებას კი არ აკეთებს**, არამედ იგი გამოხატავს თავის პოზიციას, რომ სავარაუდოდ განმცხადებლის სახელით გამოთქმული - სრული - რეპლიკა, როგორც ეს თავდაპირველ პოსტიდან იყო აღქმადი, მისთვის განსაკუთრებულად ზიზლისმომგვრელი და დასაგმობია. და რომ იგი, ამ განცხადების შედეგად იმდენად წყობიდან გამოდის, რომ ძალადობრივი ქმედების ჩადენასაც კი შეძლებდა. აქაც საქმე გვაქვს გადაჭარბებულ რეაქციასთან და ვერბალურ თავდასხმასთან, მაგრამ არ ხდება პოლემიკური ან საფრთხისშემცველი კრიტიკის ზღვრის გადალახვა.
- 43 ყოველივე ზემოთქმულის გათვალისწინებით, სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს მხოლოდ I. ნაწილში ჩამოთვლილი კომენტარების ავტორებთან მიმართებით და ამ მოცულობით გაიცეს სასამართლოს ნებართვა, მომხმარებელთა მონაცემების გაცემის დავალების თაობაზე. სხვა სადავო კომენტარებთან მიმართებით, უარი უნდა ითქვას სარჩელის დაკმაყოფილებაზე ზემოთ მოყვანილი განმარტებების საფუძველზე.
- 44 სასარჩელო წარმოების ხარჯები მთლიანად ეკისრება განმცხადებელს. დაკმაყოფილებულ ნაწილთან მიმართებით ამ გადანაწევტილების სამართლებრივი საფუძველი გათვალისწინებულია ტელემედიის შესახებ კანონის მე-14 მუხლის მე-4 ნაწილის მე-6 წინადადებაში, ხოლო დანარჩენ ნაწილთან მიმართებით საოჯახო და ნებაყოფლობითი განსჯადობის საკითხებზე წარმოების შესახებ კანონის 84-ე მუხლში.
- 45 სასარჩელო წარმოების ღირებულებასთან დაკავშირებით, სენატი იზიარებს ბერლინის მიწის სასამართლოს შეფასებას, რომ დავის ღირებულება განსახილველ 22 კომენტართან დაკავშირებით ერთობლივად უნდა განისაზღვროს 15.000,00 ევროს ოდენობით. ამასთან, განსახილველ წარმოებაში სადავო 16 კომენტარზე გადაანგარიშებით, გამოყენებულ უნდა იქნეს ქვედა შეფასებითი საფეხური.
- 46 საოჯახო და ნებაყოფლობითი განსჯადობის საკითხებზე წარმოების შესახებ კანონის 70-ე მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, **კასაცია დაუშვებელია**, რადგან საქმეს არც ფუნდამენტური მნიშვნელობა აქვს და არც სამართლის განვითარების ან ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბების ინტერესი ითხოვს საკასაციო სასამართლოს მიერ ამ საქმეზე გადანაწევტილების მიღებას.